

w sprawie oceny programowej kierunku język polski w komunikacji społecznej prowadzonego na Uniwersytecie Jagiellońskim na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk humanistycznych, nauk o rodzinie i nauk teologicznych, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku język polski w komunikacji społecznej prowadzonego na Uniwersytecie Jagiellońskim na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany na Uniwersytecie Jagiellońskim nie w pełni umożliwia studentom kierunku język polski w komunikacji społecznej osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się;
  2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się;
  3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie;
  4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry;
  10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Koncepcja kształcenia wymaga doprecyzowania.

Dla kierunku opracowano niejasną koncepcję kształcenia, w której nie dookreślono celów kształcenia, brak jest wskazania obszarów zatrudnienia absolwentów przy jednoczesnym przyporządkowaniu kierunku do wielu dyscyplin naukowych. Powyższe znajduje konsekwencje w niewłaściwym przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych, sposobie sformułowania efektów uczenia się, doborze treści programowych, realizacji

praktyk zawodowych czy procesie dyplomowania, w tym także w zakresie działań naprawczych podjętych przez Uczelnię w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego.

W raporcie zespołu oceniającego nie zostało sformułowane w tym zakresie zalecenie, jednak odpowiedź Uczelni na raport, a także podjęte działania naprawcze np. punktowa zmiana przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, uwydatniły scharakteryzowany wyżej problem, którego rozwiązanie jest warunkiem podjęcia skutecznych działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów.

2. Niewłaściwe przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych.

Kierunek został przyporządkowany do kilku dyscyplin, ze wskazaniem na językoznawstwo jako dyscyplinę wiodącą na obu poziomach studiów (70% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na pierwszym stopniu, 82% na drugim stopniu studiów). Na pierwszym stopniu przyporządkowano kierunek do 6 kolejnych dyscyplin: nauki o komunikacji społecznej i mediach 9%, nauki o kulturze i religii 8%, literaturoznawstwo 7%, psychologia 5%, filozofia 3%, nauki prawne 1%. Nie wszystkie spośród tych dyscyplin naukowych stanowią podstawy teoretyczne kierunku, część z nich ma charakter subsydiarny i studenci z założenia nie osiągają w nich zaawansowanej na studiach pierwszego stopnia i pogłębionej na studiach drugiego stopnia podbudowanej teoretycznie wiedzy, w tym na drugim stopniu studiów w zakresie głównych tendencji rozwojowych tych dyscyplin naukowych. Przyporządkowanie kierunku do części z tych dyscyplin naukowych wynika jedynie z obecności w programie studiów pewnych odpowiadających im treści, często związanych z różnymi uwarunkowaniami objętej koncepcją kształcenia działalności zawodowej.

W ramach podjętych przez Uczelnię działań naprawczych dokonano zmiany przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych: dla studiów pierwszego stopnia - językoznawstwo 72% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów, literaturoznawstwo 20%, nauki o kulturze i religii 8%; na studiach drugiego stopnia - językoznawstwo 90%, literaturoznawstwo 10%, rezygnując z przyporządkowania kierunku do nauk o komunikacji społecznej i mediach, mimo że wynika ono wprost z nazwy kierunku. Nadal występuje rozdrobnienie dyscyplin. Jednocześnie Uczelnia zapowiedziała kolejną zmianę przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych od roku akademickiego 2024/2025 w związku z ustanowieniem dyscypliny polonistyka.

3. Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się nie odpowiadają przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych.

Nie można ocenić, czy efekty uczenia się określone dla kierunku język polski w komunikacji społecznej zasadniczo pozostają w zgodzie z interdyscyplinarną koncepcją kształcenia.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że trwają prace nad nowymi efektami uczenia się i ich ostateczny kształt nie został jeszcze formalnie przyjęty.

4. Założone dla kierunku efekty uczenia się nie w pełni odpowiadają charakterystykom Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Założone dla kierunku efekty uczenia się pomijają część kompetencji opisanych w charakterystykach polskiej ramy kwalifikacji i nie odnoszą się do ich poziomu. Na przykład w przypadku studiów pierwszego stopnia z efektów uczenia się w odniesieniu do wiedzy

w zakresie dyscyplin naukowych, do których został przyporządkowany kierunek nie wynika, że studenci osiągną wiedzę na poziomie zaawansowanym. Zakładają one jedynie, że JPK_K1_W03: Absolwent zna i rozumie pojęcia z zakresu podstawowych mechanizmów retorycznych i strategii komunikacyjnych oraz zna i rozumie ich znaczenie w wystąpieniach publicznych, w kontaktach interpersonalnych, a także w innych typach komunikacji; JPK_K1_W06: Absolwent zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu językoznawstwa historycznego i współczesnego; zna najważniejsze teorie i badania dotyczące języka; rozumie znaczenie języka jako narzędzia komunikacji, kreacji życia społecznego i przekazu wartości kulturowych; JPK_K1_W07: Absolwent zna i rozumie pojęcia dotyczące geograficznego i społecznego zróżnicowania języka, w tym języka polskiego; zna style funkcjonalne współczesnej polszczyzny; rozumie potrzebę badań nad wielojęzycznością; JPK_K1_W08: Absolwent zna i rozumie pojęcia z zakresu tekstologii, stylistyki praktycznej i edycji tekstu, wie, jak wykorzystać je w procesie komunikacji.

Na studiach drugiego stopnia zostały np. pomięte kompetencje w zakresie wykorzystania posiadanej wiedzy do formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów oraz innowacyjnego wykonywania zadań w nieprzewidywalnych warunkach przez właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywania oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji oraz twórczej ich interpretacji, a także dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Zamiast nich absolwent „potrafi zintegrować wiedzę i umiejętności z różnych dziedzin i dyscyplin oraz własne doświadczenie w celu realizacji zadań naukowych”, „potrafi przygotować pisemne i ustne wypowiedzi o charakterze praktycznym, zawodowym, a także naukowym – na podstawie odpowiednio dobranej literatury i przy uwzględnieniu aktualnego stanu badań”, „potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę oraz doskonalić swoje umiejętności badawcze; prowadzi podstawowe prace badawcze pod opieką naukową nauczyciela akademickiego i samodzielnie opracowuje ich wyniki”. Błędy te powielane są na poziomie szczegółowych efektów uczenia się założonych dla poszczególnych zajęć.

Uczelnia zaproponowała nowe sformułowania wybranych efektów uczenia się, jednocześnie sygnalizując, że prace nad zmianami mają status projektu poddawanego w Uczelni dyskusji i ocenie. Co za tym idzie zalecenie pozostaje w mocy, a jego realizację będzie można ocenić podczas oceny.

5. Dla części zajęć nie zostały przyjęte szczegółowe efekty uczenia się.

Dla części oferowanych na kierunku zajęć nie przyjęto szczegółowych efektów uczenia się, w związku z czym nie są one powiązane z ogólnymi założonymi dla kierunku efektami i uczenia się i nie służą ich osiągnięciu.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że trwają prace nad nowymi efektami i uczenia się.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Treści programowe nie odpowiadają przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych i nie umożliwiają osiągnięcia wszystkich założonych dla kierunku efektów uczenia się.

Treści programowe w zakresie niektórych dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek, np. nauki prawne, psychologia czy filozofia nie umożliwiają osiągnięcia na studiach pierwszego stopnia zaawansowanej wiedzy obejmującej wybrane fakty, obiekty

i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiąc podstawową wiedzę ogólną z zakresu tych dyscyplin naukowych oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej, a na studiach drugiego stopnia pogłębionej wiedzy obejmującej wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu tych dyscyplin, uporządkowanej i podbudowanej teoretycznie wiedzy obejmującej kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej. Treści programowe nie zapewniają także osiągnięcia założonych dla kierunku efektów uczenia się. Np. w przypadku zajęć *stylistyka praktyczna, fotografia – rola w komunikacji i funkcje społeczne, komunikacja medialna*, do których przypisano efekty uczenia się związane z planowaniem i organizowaniem pracy w zespole, a także współdziałaniem z innymi osobami w ramach prac zespołowych nie zaplanowano treści programowych umożliwiających osiągnięcie tych kompetencji.

Uczelnia uznała, że poprzez zmianę przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych sformułowane zalecenie straciło moc. Uczelnia nie zaprezentowała jednak całościowej koncepcji kształcenia na kierunku dla nowego układu dyscyplin.

2. Niewłaściwy dobór form zajęć w powiązaniu z przypisanymi im efektami uczenia się i liczbą punktów ECTS.

Do większości zajęć niezależnie od formy ich prowadzenia przypisano efekty uczenia się w kategoriach wiedzy umiejętności i kompetencji społecznych, choć nie każda forma zajęć umożliwia ich osiągnięcie, np. zajęcia prowadzone w formie wykładu nie umożliwiają lub w bardzo ograniczonym zakresie umożliwiają osiąganie efektów uczenia się w kategoriach umiejętności i kompetencji społecznych. Towarzyszą temu także dysproporcje w liczbie efektów uczenia się w poszczególnych kategoriach przypisanych do form zajęć. W przypadku niektórych zajęć do wykładów przypisano więcej efektów uczenia się w kategoriach umiejętności i kompetencji społecznych niż do form aktywizujących i odwrotnie. Także liczba punktów ECTS przypisana poszczególnym formom zajęć nie umożliwia osiągnięcia założonych dla nich efektów uczenia się. Np. nie założono wystarczająco dużo czasu, by studenci w ramach pracy własnej mogli osiągnąć na podbudowie uzyskanej podczas wykładów wiedzy efektów uczenia się w kategoriach umiejętności i kompetencji społecznych. Oszacowanie punktami ECTS nie odpowiada także liczbie (nawet ok. 20) efektów uczenia się i zakresowi opisanych w nich kompetencji. W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia zadeklarowała, że błędy w szacowaniu wymiaru punktów ECTS miały charakter rachunkowy i zostały od nowego cyklu poprawione. Nie przedstawiono jednak żadnej dokumentacji potwierdzającej przeprowadzoną korektę. Przy pozostałych uwagach Uczelnia zadeklarowała działania naprawcze, których efekty będzie można ocenić po pełnym ich opracowaniu i wdrożeniu.

3. Brak informacji zwrotnej dla studentów o postępach oraz szacowaniu nakładu pracy studenta wyrażonego punktami ECTS dla poszczególnych etapów zajęć z lektoratu języka obcego.

Program studiów obejmuje zajęcia przeznaczone na kształtowanie umiejętności językowych na poziomie B2 na studiach pierwszego stopnia, a na studiach drugiego stopnia na poziomie B2+. Wymiar godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów oraz liczba punktów ECTS są odpowiednie dla uzyskania

postępu w zakresie poziomu znajomości języka obcego. W programie studiów zajęcia z języka obcego nowożytnego zostały rozplanowane na cztery semestry, przy czym w trzech semestrach studenci, realizując zajęcia i osiągając efekty uczenia się, nie otrzymują ocen i punktów ECTS, odpowiadających poniesionemu przez nich w danym semestrze nakładowi pracy, a punkty są przypisane do semestru czwartego. Podobnie jest na studiach drugiego stopnia, gdzie lektorat języka obcego nowożytnego realizowany jest w dwóch semestrach. Rozwiązanie to nie uwzględniając nakładu pracy studenta w poszczególnych semestrach utrudnia także konstruowanie programu studiów blokując np. w przypadku studiów pierwszego stopnia niemal 1/3 trzydziestopunktowego wymiaru nakładu pracy w semestrze czwartym na zajęcia z lektoratu. Jest ono także niekorzystne dla studentów zmieniających podczas studiów uczelnię przed ukończeniem lektoratu, bo nie uwzględnia punktów ECTS związanych z osiąganiem przez studentów kompetencji językowych, co stanowi duże utrudnienie w uznaniu osiągniętych na Uczelni efektów uczenia się przez inną uczelnię.

Uczelnia w odpowiedzi na raport wskazała na uregulowania wewnętrzne, które do niedawna zakładały, że student uzyskuje punkty przypisane do lektoratu po pozytywnym złożeniu egzaminu kończącego pełny cykl tych zajęć (po złożeniu ostatniego egzaminu z lektoratu). Jednocześnie wskazując na zmienione przepisy, informuje: „Zastosowanie wskazanego przepisu z listopada 2022 r. pozwala na przyporządkowanie punktów ECTS każdej z części lektoratu oraz na weryfikację efektów uczenia się po każdym semestrze zajęć”. Uczelnia w odpowiedzi na raport zapowiedziała podjęcie działań naprawczych nad zdiagnozowanym uchybieniem.

4. Program i zasady organizacji praktyk nie umożliwiają ich prawidłowego przebiegu. Założone dla praktyk zawodowych efekty uczenia się mają charakter generyczny i w żaden sposób nie są powiązane ze specyficznymi dla kierunku kompetencjami zawodowymi, które studenci uzyskują osiągając efekty uczenia się założone dla zajęć poprzedzających praktykę, np. „potrafi zastosować w praktyce zdobytą podczas nauki wiedzę merytoryczną i umiejętności zawodowe w realizacji działań w wybranej branży”. Dla praktyk zawodowych nie przyjęto treści programowych umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się, uzależniając je od miejsca odbywania praktyki i inicjatywy praktykodawcy. Oznacza to, iż treści i inne elementy programu praktyk znajdują się poza kontrolą i wpływem Uczelni prowadzącej kierunek. Praktyki, z założenia, mogą odbywać się w dowolnej branży lub dowolnym typie organizacji. Dobór miejsc praktyk nie jest w żaden sposób powiązany z zakresem zawodowego przygotowania właściwego dla kierunku studiów. System oceny nie umożliwia weryfikacji czy studenci osiągnęli założone dla praktyki efekty uczenia się. Jediną formą dokumentacji wykonywanych przez studentów zadań jest zaświadczenie o odbyciu praktyki, zawierające poza informacjami o terminie, wymiarze praktyki, zakładzie pracy, bardzo ogólny opis czynności praktykanta wraz z opinią zakładowego opiekuna praktyki i rozpisaniem godzin. Dokumentacja praktyk nie odnosi się do osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Zaświadczenia potwierdzają, że zakresy i rodzaje czynności, pełnione przez praktykanta role, są bardzo zróżnicowane i w niewielkim stopniu powiązane z efektami uczenia się i koncepcją kształcenia, np. polegające na tłumaczeniu pisemnym na język angielski, prowadzeniu korespondencji

w języku angielskim, czy też na prowadzeniu szkoleń dla pracowników sklepu odzieżowego w zakresie sprzedaży i obsługi klienta.

Uczelnia nie określiła w powiązaniu z założonymi dla praktyk efektami uczenia się kryteriów jakościowych doboru opiekunów praktyk w zakładach pracy.

Uczelnia nie prowadzi oceny programu praktyk, nie ocenia również osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni, kompetencji opiekunów praktyk w zakładach pracy, opiekunów praktyk. W rezultacie nie są prowadzone działania doskonalące dotyczące praktyk zawodowych.

W odpowiedzi Uczelnia częściowo podzieliła krytyczną ocenę i wskazała, że zalecenia zostaną zrealizowane, a nowe rozwiązania zostaną wdrożone, co Uczelnia traktuje dla kierunku priorytetowo. Nowe rozwiązania będzie można ocenić po ich wdrożeniu, co za tym idzie zalecenie nadal jest w mocy. Uczelnia podjęła polemikę co do części sformułowanych uwag krytycznych w zakresie praktyk zawodowych, przedstawiając jednak opis stanu faktycznego, który stał się podstawą do sformułowania zalecenia, a nie nowe okoliczności i fakty, które ten opis w sposób zasadniczy by zmieniły.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Kryteria rekrutacyjne nie zapewniają naboru kandydatów na studia o kompetencjach umożliwiających realizację wszystkich efektów uczenia się.

Kryteria rekrutacyjne na studia drugiego stopnia są przejrzyste, ale nie są selektywne, gdyż nie w pełni umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Na kierunek przyjmowani są absolwenci dowolnych kierunków studiów pierwszego stopnia w dziedzinie nauk humanistycznych, społecznych i teologicznych. Rozmowę wstępną na temat kultury i języka polskiego, przeprowadza się wyłącznie w czasie rekrutacji studentów zagranicznych, w celu zweryfikowania ich predyspozycji do podjęcia studiów oraz znajomości języka polskiego.

Uczelnia w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego wskazuje przede wszystkim na obszary wyrównywania niedostatków w zakresie wiedzy wskazując, że przestrzeń do wyrównywania wiedzy są od samego początku seminaria magisterskie, gdzie dzięki indywidualnej pracy z prowadzącym udaje się zmniejszać braki u studentów po innych kierunkach studiów pierwszego stopnia. Uczelnia wychodzi tu z fałszywego założenia, że możliwe jest uzupełnienie kompetencji osiąganych podczas sześciomiesięcznych studiów pierwszego stopnia obejmujących w zaawansowanym stopniu wiedzę w odniesieniu do wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi, stanowiących podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne kierunku, w osiągnięciu której studenci otrzymują wsparcie zespołu wyspecjalizowanych nauczycieli akademickich w czasie 120 godzin seminarium magisterskiego prowadzonego przez jednego nauczyciela.

2. Zasady dyplomowania są niejasne i nie zapewniają równego traktowania studentów w procesie oceniania.

Dla kierunku język polski w komunikacji społecznej opracowany został regulamin przygotowania pracy dyplomowej i przeprowadzenia egzaminu dyplomowego, wg którego egzamin dyplomowy rozpoczyna ustna prezentacja studenta dotycząca pracy dyplomowej, a następnie komisja egzaminacyjna zadaje minimum dwa pytania. Mogą to być pytania

z otrzymanej wcześniej przez studenta listy zagadnień egzaminacyjnych lub pytania nawiązujące do treści pracy dyplomowej. Regulamin ten nie jest jednak w pełni przestrzegany i nie zapewnia równego traktowania studentów w procesie oceniania, ponieważ zakłada możliwość zadania różnej liczby pytań różnym studentom, w tym pytania te mogą obejmować bardzo zróżnicowane zakresy wiedzy. Dokumentacja egzaminów dyplomowych nie potwierdza dokonania ustnej autoprezentacji studenta dotyczącej pracy dyplomowej. Część prac dyplomowych nie wykazuje powiązania z kierunkiem studiów.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia zadeklarowała, że przygotuje i wdroży zasady dyplomowania, które jednoznacznie określą, w jakim zakresie egzamin dyplomowy obejmuje treści z toku studiów, a w jakim odnośnie do pracy, sprecyzuje także liczbę zasadniczych pytań zadawanych każdemu dyplomantowi podczas egzaminu dyplomowego. Jednocześnie Uczelnia poinformowała, że „obecnie studenci mogą uczestniczyć jedynie w seminariach językoznawczych, udział w seminariach niezgodnych z programem i efektami uczenia się dla kierunku został zablokowany”, co jest niezrozumiałe w obliczu dotychczasowego programu studiów i stosowanej na kierunku praktyki, jak i podjętych działań naprawczych.

W odniesieniu do kryterium 4:

1. Nie jest zapewniona prawidłowa obsada zajęć.

Uniwersytet Jagielloński, posiadając potencjał kadrowy umożliwiający prawidłowy przebieg zajęć na ocenianym kierunku, nie zapewnia jednak prawidłowej obsady wszystkich zajęć.

Uczelnia w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego zadeklarowała, że podczas obsady zajęć kieruje się zawsze kompetencjami przyszłych prowadzących i poinformowała, że w wypadku osób spoza Wydziału Polonistyki za obsadę zajęć na kierunku język polski w komunikacji społecznej odpowiadają władze dziekańskie innych wydziałów. Uczelnia w odpowiedzi na raport uzupełniła informacje, które pozwoliły obsadę części zakwestionowanych w raporcie zespołu oceniającego zajęć uznać za prawidłową. Zajęcia, których obsada pozostaje nieprawidłowa, zostały wyszczególnione w załączniku nr 1 do uchwały.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Prowadzone na kierunku przeglądy programu studiów nie są kompleksowe i nie prowadzą do skutecznych działań doskonalących proces kształcenia.

Ocena programu studiów na kierunku język polski w komunikacji społecznej prowadzona jest systematycznie, choć w oparciu o wyniki analizy niemiernodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji. Natomiast przeprowadzane oceny nie przyczyniły się do zdiagnozowania nieprawidłowości, błędów i niezgodności uzasadniających ocenę kryterium spełnione częściowo dla kryteriów 1-3, w tym m.in. odniesieniu do sformułowania koncepcji kształcenia, przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, treści programowych, procesu dyplomowania, koncepcji, organizacji, przebiegu i dokumentacji praktyk zawodowych.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia zadeklarowała podjęcie działań naprawczych, których skuteczność będzie można jednak ocenić po ich wdrożeniu, czyli po upływie dwóch lat.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Zaleca się opracowanie jasnej koncepcji kształcenia, wskazującej na rolę poszczególnych dyscyplin naukowych w procesie kształcenia oraz zakres kompetencji, które otrzyma absolwent w powiązaniu z zakładanymi rolami zawodowymi.
2. Zaleca się przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych stanowiących jego teoretyczne podstawy w wymiarze umożliwiającym osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się odpowiadających charakterystynom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
3. Zaleca się dostosowanie ogólnie założonych dla kierunku efektów uczenia się do przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych z uwzględnieniem zakresu wiedzy osiąganego przez studentów w każdej z nich.
4. Zaleca się sformułowanie efektów uczenia się z uwzględnieniem wszystkich kompetencji wynikających z charakterystyk Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 6. i 7.
5. Zaleca się sformułowanie efektów uczenia się do wszystkich proponowanych na kierunku zajęć.
6. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Zaleca się określenie treści programowych zapewniających osiągnięcie przez studentów wszystkich założonych dla kierunku efektów uczenia się.
2. Zaleca się skorelowanie doboru form zajęć i liczby przypisanych im punktów ECTS z przypisanymi do tych form zajęć efektami uczenia się.
3. Zaleca się oszacowanie punktami ECTS zajęć lektoratowych w poszczególnych semestrach z uwzględnieniem oceny osiągnięć studentów na koniec semestru.
4. Zaleca się wprowadzenie reguł zapewniających prawidłową realizację praktyk poprzez:
  - a) określenie związanych z objętymi koncepcją kształcenia rolami zawodowymi efektów uczenia się i zapewniającymi ich osiągnięcie treści programowych;
  - b) określenie wymagań stawianych miejscom odbywania praktyk i opiekunom praktyk w zakładach pracy w powiązaniu z możliwością osiągnięcia założonych dla praktyk efektów uczenia się i realizacją treści programowych;
  - c) opracowanie metod i narzędzi oceny umożliwiających weryfikację osiągnięcia przez studentów założonych dla praktyk efektów uczenia się;
  - d) przeprowadzanie okresowej oceny programu praktyk i warunków jego realizacji.
5. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zaleca się wprowadzenie kryteriów rekrutacyjnych zapewniających nabór kandydatów na studia drugiego stopnia o kompetencjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

2. Zaleca się przyjęcie jasnych i zapewniających równe traktowanie studentów zasad dyplomowania.
3. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

W odniesieniu do kryterium 4:

1. Zaleca się zapewnienie prawidłowej obsady wszystkich zajęć.
2. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Zaleca się wdrożenie na kierunku pełnych i skutecznych zasad uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia.
2. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazany w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie oceniające kierunku język polski w komunikacji społecznej na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2024/2025.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Tadeusz Stanisławski

w sprawie wniosku Uniwersytetu Jagiellońskiego o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku język polski w komunikacji społecznej prowadzonego na Uniwersytecie Jagiellońskim na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy ocenę pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat wyrażoną w uchwale 327/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 maja 2022 r. w sprawie oceny programowej kierunku język polski w komunikacji społecznej prowadzonego na Uniwersytecie Jagiellońskim na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż argumenty oraz informacje dodatkowe przedstawione we wniosku Uniwersytetu Jagiellońskiego o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku język polski w komunikacji społecznej prowadzonego na Uniwersytecie Jagiellońskim na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim nie uzasadniają zmiany oceny pozytywnej z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat wyrażonej w § 1 uchwały nr 327/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 maja 2023 r.

Ocena, o której mowa w § 1 przedmiotowej Uchwały, została wydana zgodnie z określonymi w Statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej warunkami przyznawania ocen, uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej.

Ocena pozytywna z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat wynika stąd, iż proces kształcenia realizowany na Uniwersytecie Jagiellońskim nie w pełni umożliwia studentom kierunku język polski w komunikacji społecznej osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się;
2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się;
3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie;
4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry;
10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

– zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Koncepcja kształcenia wymaga doprecyzowania.

Dla kierunku opracowano niejasną koncepcję kształcenia, w której nie dookreślono celów kształcenia, brak jest wskazania obszarów zatrudnienia absolwentów przy jednoczesnym przyporządkowaniu kierunku do wielu dyscyplin naukowych. Powyższe znajduje konsekwencje w niewłaściwym przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych, sposobie sformułowania efektów uczenia się, doborze treści programowych, realizacji praktyk zawodowych czy procesie dyplomowania, w tym także w zakresie działań naprawczych podjętych przez Uczelnię w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego.

W raporcie zespołu oceniającego nie zostało sformułowane w tym zakresie zalecenie, jednak odpowiedź Uczelni na raport, a także podjęte działania naprawcze np. punktowa zmiana przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, uwydatniły scharakteryzowany wyżej problem, którego rozwiązanie jest warunkiem podjęcia skutecznych działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów.

2. Niewłaściwe przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych.

Kierunek został przyporządkowany do kilku dyscyplin, ze wskazaniem na językoznawstwo jako dyscyplinę wiodącą na obu poziomach studiów (70% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na pierwszym stopniu, 82% na drugim stopniu studiów). Na pierwszym stopniu przyporządkowano kierunek do 6 kolejnych dyscyplin: nauki o komunikacji społecznej i mediach 9%, nauki o kulturze i religii 8%, literaturoznawstwo 7%, psychologia 5%, filozofia 3%, nauki prawne 1%. Nie wszystkie spośród tych dyscyplin naukowych stanowią podstawy teoretyczne kierunku, część z nich ma charakter subsydiarny i studenci z założenia nie osiągają w nich zaawansowanej na studiach pierwszego stopnia i pogłębionej na studiach drugiego stopnia podbudowanej teoretycznie wiedzy, w tym na drugim stopniu studiów w zakresie głównych tendencji rozwojowych tych dyscyplin naukowych. Przyporządkowanie kierunku do części z tych dyscyplin naukowych wynika jedynie z obecności w programie studiów pewnych odpowiadających im treści, często związanych z różnymi uwarunkowaniami objętej koncepcją kształcenia działalności zawodowej.

W ramach podjętych przez Uczelnię działań naprawczych dokonano zmiany przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych: dla studiów pierwszego stopnia - językoznawstwo 72% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów, literaturoznawstwo 20%, nauki o kulturze i religii 8%; na studiach drugiego stopnia - językoznawstwo 90%, literaturoznawstwo 10%, rezygnując z przyporządkowania kierunku do nauk o komunikacji społecznej i mediach, mimo że wynika ono wprost z nazwy kierunku. Nadal występuje rozdrobnienie dyscyplin. Jednocześnie Uczelnia zapowiedziała kolejną zmianę przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych od roku akademickiego 2024/2025 w związku z ustanowieniem dyscypliny polonistyka.

3. Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się nie odpowiadają przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych.

Nie można ocenić, czy efekty uczenia się określone dla kierunku język polski w komunikacji społecznej zasadniczo pozostają w zgodzie z interdyscyplinarną koncepcją kształcenia. W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że trwają prace nad nowymi efektami uczenia się i ich ostateczny kształt nie został jeszcze formalnie przyjęty.

4. Założone dla kierunku efekty uczenia się nie w pełni odpowiadają charakterystynom Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Założone dla kierunku efekty uczenia się pomijają część kompetencji opisanych w charakterystykach polskiej ramy kwalifikacji i nie odnoszą się do ich poziomu. Na przykład w przypadku studiów pierwszego stopnia z efektów uczenia się w odniesieniu do wiedzy w zakresie dyscyplin naukowych, do których został przyporządkowany kierunek nie wynika, że studenci osiągną wiedzę na poziomie zaawansowanym. Zakładają one jedynie, że JPK_K1_W03: Absolwent zna i rozumie pojęcia z zakresu podstawowych mechanizmów retorycznych i strategii komunikacyjnych oraz zna i rozumie ich znaczenie w wystąpieniach publicznych, w kontaktach interpersonalnych, a także w innych typach komunikacji; JPK_K1_W06: Absolwent zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu językoznawstwa historycznego i współczesnego; zna najważniejsze teorie i badania dotyczące języka; rozumie znaczenie języka jako narzędzia komunikacji, kreacji życia społecznego i przekazu wartości kulturowych; JPK_K1_W07: Absolwent zna i rozumie pojęcia dotyczące geograficznego i społecznego zróżnicowania języka, w tym języka polskiego; zna style funkcjonalne współczesnej polszczyzny; rozumie potrzebę badań nad wielojęzycznością; JPK_K1_W08: Absolwent zna i rozumie pojęcia z zakresu tekstologii, stylistyki praktycznej i edycji tekstu, wie, jak wykorzystać je w procesie komunikacji.

Na studiach drugiego stopnia zostały np. pominięte kompetencje w zakresie wykorzystania posiadanej wiedzy do formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów oraz innowacyjnego wykonywania zadań w nieprzewidywalnych warunkach przez właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywania oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji oraz twórczej ich interpretacji, a także dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Zamiast nich absolwent „potrafi zintegrować wiedzę i umiejętności z różnych dziedzin i dyscyplin oraz własne doświadczenie w celu realizacji zadań naukowych”, „potrafi przygotować pisemne i ustne wypowiedzi o charakterze praktycznym, zawodowym, a także naukowym – na podstawie odpowiednio dobranej literatury i przy uwzględnieniu aktualnego stanu badań”, „potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę oraz doskonalić swoje umiejętności badawcze; prowadzi podstawowe prace badawcze pod opieką naukową nauczyciela akademickiego i samodzielnie opracowuje ich wyniki”. Błędy te powielane są na poziomie szczegółowych efektów uczenia się założonych dla poszczególnych zajęć.

Uczelnia zaproponowała nowe sformułowania wybranych efektów uczenia się, jednocześnie sygnalizując, że prace nad zmianami mają status projektu poddawanego w Uczelni dyskusji i ocenie. Co za tym idzie zalecenie pozostaje w mocy, a jego realizację będzie można ocenić podczas oceny.

5. Dla części zajęć nie zostały przyjęte szczegółowe efekty uczenia się. Dla części oferowanych na kierunku zajęć nie przyjęto szczegółowych efektów uczenia się, w związku z czym nie są one powiązane z ogólnymi założonymi dla kierunku efektami i uczenia się i nie służą ich osiągnięciu.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że trwają prace nad nowymi efektami i uczenia się.

Stanowisko Uczelni

W piśmie przewodnim do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia stwierdza, co następuje: „W dołączonym uzasadnieniu prezentujemy stanowisko i wyjaśnienia, które zostały przedstawione przez zespół odpowiedzialny za przygotowanie raportu samooceny w odpowiedzi na raport Zespołu PKA z dnia 27 stycznia 2023 roku, a które w niewielkim stopniu zostały uwzględnione w ocenie sformułowanej w ostatecznej wersji raportu otrzymanej 1 czerwca 2023 r. Wkrótce po wizytacji Zespołu PKA Uczelnia wdrożyła szereg działań, które wyeliminowały znaczną część wskazanych w raporcie uchybień, inne natomiast (jak zarzut braku kwalifikacji kadry dydaktycznej lub punktacji ECTS za naukę języka obcego) pozostają bezzasadne, co objaśniono w poprzedniej odpowiedzi. Dołączone uzasadnienie odnosi się do kwestii pominiętych, przemilczanych lub nieuwzględnionych przez Zespół oceniający”.

Uzasadnienie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy rozpoczyna się od wyrażenia odczuć Wnioskodawcy: „W opinii zespołu przygotowującego raport samooceny duża część zarzutów i uwag zawartych w raporcie PKA dotyczącym kierunku język polski w komunikacji społecznej (dotyczących form, tematyki zajęć, koncepcji kierunku, przypisania do dyscyplin itd.), nie ma charakteru obiektywnej oceny kwestii dydaktycznych i jakościowych. Odbieramy je raczej jako subiektywną i deprecjonującą opinię dotyczącą przyjętych przez jednostkę tematyki badań, ich metodologii oraz zakresu. Jako takie, zarzuty te godzą w autonomię naukową jednostki i łamią jej prawa do wolności badawczej”.

W odniesieniu do zarzutów sformułowanych w przedmiotowej Uchwale Prezydium PKA, Wnioskodawca stwierdza, iż „[z]e względu na zakres prowadzonych przez większą część kadry kierunku badań naukowych, a także kluczowego dla koncepcji kształcenia na kierunku rozumienia wszystkich form komunikacji jako pochodnych i zależnych od komunikacji językowej, zdecydowano o przyporządkowaniu kierunku w całości do dyscyplin z zakresu nauk humanistycznych oraz pozostawieniu językoznawstwa jako dyscypliny wiodącej. Przedmioty przypisane do innych dziedzin i dyscyplin (nauki o komunikacji społecznej i mediach, psychologia, filozofia, nauki prawne) traktowane są jako kontekstowe i uzupełniające wobec głównych, kierunkowych treści programowych”. Uczelnia stwierdza dalej, iż „[w] myśl zakładanej koncepcji kształcenia na kierunku, a także przyjmowanego przez kadrę badawczą paradygmatu logocentrycznych badań nad komunikacją – rozumianą jako poszerzającą praktyki językowe, nawet jeśli realizują się w multisemiotycznej i multimedialnej formie – są to efekty uczenia się przynależne do dziedziny językoznawstwo”.

Odnosząc się do korelacji kierunkowych efektów uczenia się z Polską Ramą Kwalifikacji, Wnioskodawca stwierdza, iż „[w]skazanie braku kierunkowych efektów uczenia się dotyczących psychologii i filozofii (I st.), wobec usunięcia przyporządkowania kierunku do tych dyscyplin, można uznać za niebyłe. Niemniej jednak warto podkreślić, że wbrew zarzutowi przywołane treści programowe pojawiają się w efekcie uczenia się JPK_K1_W09 – w zakresie i funkcji, w jakim są ujęte w treściach programowych („Absolwent zna i rozumie podstawowe pojęcia dotyczące powiązań interdyscyplinarnych nauki o komunikowaniu, językoznawstwa, badań międzykulturowych i literaturoznawstwa z antropologią, kulturoznawstwem,

semiotyką, filozofią i psychologią; zna i rozumie rolę interdyscyplinarnej analizy zjawisk komunikacyjnych, językowych i literackich”).

Wnioskodawca przyjmuje natomiast zarzut „błędne użycie w sformułowaniu efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności dla studiów pierwszego stopnia, w opisie stopnia zaawansowania wiedzy, określenia ‘podstawowa’ zamiast ‘zaawansowana’, ‘bogata’ lub ‘w szerokim zakresie’ (w zależności od kontekstu). W związku z tym przygotowany został projekt modyfikujący dotychczas sformułowane efekty (zgodnie z prawem obowiązującym będzie od roku akademickiego 2024/2025)”.

Odnosząc się do zarzutu, iż kierunkowe efekty uczenia się nie zapewniają pełnej realizacji efektu PRK dotyczącego umiejętności pracy indywidualnej i zespołowej (P6S_UO), efektów PRK dotyczących przygotowania do badań naukowych (P6S_UW i P7S_UW) oraz efektów PRK dotyczących kompetencji społecznych (P6S_KK i P7S_KK), Wnioskodawca przedstawia projekt skorygowanych efektów uczenia się na ocenianym kierunku.

Wnioskodawca stwierdza ponadto, iż „[w] kolejnym roku akademickim planowany jest także systemowy przegląd programów poszczególnych przedmiotów (sylabusów) w zakresie zwłaszcza: przypisania do dyscyplin, przypisania przedmiotowych efektów uczenia się do kierunkowych efektów uczenia się, korelacji pomiędzy przedmiotowymi efektami uczenia się a treściami programowymi, metodami dydaktycznymi, warunkami uzyskania zaliczenia i bilansem punktów ECTS”.

Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zawiera Uchwałę nr 45/V/2023 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 31 maja 2023 roku, Załącznik nr 129 do uchwały nr 45/V/2023 Senatu UJ z dnia 31 maja 2023 r. (program studiów pierwszego stopnia na kierunku język polski w komunikacji społecznej na rok akademicki 2023/24) oraz Załącznik nr 130 do uchwały nr 45/V/2023 Senatu UJ z dnia 31 maja 2023 r. (program studiów drugiego stopnia na kierunku język polski w komunikacji społecznej na rok akademicki 2023/24).

Stanowisko Prezydium PKA

Uzasadnienie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie odnosi się do wszystkich zarzutów sformułowanych w przedmiotowej Uchwale Prezydium PKA. Informacje zawarte w uzasadnieniu wniosku oraz w załącznikach wzajemnie sobie przeczą.

1. Nie doprecyzowano koncepcji kształcenia.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie odniesiono się do tego zarzutu, w tym nie dookreślono celów kształcenia i nie wskazano obszarów zatrudnienia absolwentów.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut **pozostaje w mocy**.

2. Niewłaściwe przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych.

Potwierdzono, iż w ramach podjętych przez Uczelnię działań naprawczych dokonano zmiany przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych: dla studiów pierwszego stopnia - językoznawstwo 72% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów, literaturoznawstwo 20%, nauki o kulturze i religii 8%; na studiach drugiego stopnia - językoznawstwo 90%, literaturoznawstwo 10%. We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy

Uczelnia polemizuje z zarzutem zawartym w przedmiotowej Uchwale Prezydium PKA, dotyczącym rezygnacji z przyporządkowania kierunku do nauk o komunikacji społecznej i mediach, mimo że wynika ono wprost z nazwy kierunku. Polemika Uczelni pozostaje w sprzeczności z koncepcją kształcenia wyrażoną w programach studiów (Załącznik nr 129 do uchwały nr 45/V/2023 Senatu UJ z dnia 31 maja 2023 r., s. 3 oraz Załącznik nr 130 do uchwały nr 45/V/2023 Senatu UJ z dnia 31 maja 2023 r., s. 3), zgodnie z którą oceniany kierunek to „[j]edyny w Polsce interdyscyplinarny kierunek, który łączy nowoczesne kształcenie humanistyczne z zakresu wiedzy o kulturze, językoznawstwa, komunikacji interpersonalnej i publicznej z przedmiotami nauk społecznych – medioznawstwem, psychologią i elementami socjologii”. Proporcje przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych zaprezentowane w odpowiedzi na raport oraz we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie są spójne z tak sformułowaną koncepcją kształcenia. Uczelnia zapowiedziała kolejną korektę przypisania ocenianego kierunku do dyscyplin w następnym roku akademickim, potwierdzając tym samym prowizoryczność zaproponowanych rozwiązań. Celowość i skuteczność wprowadzanych zmian będzie można ocenić podczas kolejnej wizytacji. Odpowiedź Uczelni nie niweluje istoty zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut **pozostaje w mocy**.

3. Przedstawione w Załączniku nr 129 do uchwały nr 45/V/2023 Senatu UJ z dnia 31 maja 2023 r., s. 10-12 oraz w Załączniku nr 130 do uchwały nr 45/V/2023 Senatu UJ z dnia 31 maja 2023 r., s. 10-12 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się nie są zgodne z zadeklarowaną w programach studiów interdyscyplinarną koncepcją kształcenia i pozostają w sprzeczności ze stwierdzeniem, iż oceniany kierunek to „[j]edyny w Polsce interdyscyplinarny kierunek, który łączy nowoczesne kształcenie humanistyczne z zakresu wiedzy o kulturze, językoznawstwa, komunikacji interpersonalnej i publicznej z przedmiotami nauk społecznych – medioznawstwem, psychologią i elementami socjologii”. Odpowiedź Uczelni nie niweluje istoty zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut **pozostaje w mocy**.

4. Założone dla kierunku efekty uczenia się nie w pełni odpowiadają charakterystykom Polskiej Ramy Kwalifikacji.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia przychyliła się do opinii wyrażonej w przedmiotowej Uchwale Prezydium PKA i zadeklarowała dokonanie korekty w sformułowaniach efektów uczenia się. Deklaracje te nie mają jednak mocy prawnej. Jak wynika z analizy Załącznika nr 129 do uchwały nr 45/V/2023 Senatu UJ z dnia 31 maja 2023 r., s. 10, sformułowania efektów uczenia się JPK_K1_W03, JPK_K1_W06, JPK_K1_W07 i JPK_K1_W08 pozostały niezmienione:

JPK_K1_W03: Absolwent zna i rozumie pojęcia z zakresu podstawowych mechanizmów retorycznych i strategii komunikacyjnych oraz zna i rozumie ich znaczenie w wystąpieniach publicznych, w kontaktach interpersonalnych, a także w innych typach komunikacji

JPK_K1_W06: Absolwent zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu językoznawstwa historycznego i współczesnego; zna najważniejsze teorie i badania dotyczące języka; rozumie znaczenie języka jako narzędzia komunikacji, kreacji życia społecznego i przekazu wartości kulturowych

JPK_K1_W07: Absolwent zna i rozumie pojęcia dotyczące geograficznego i społecznego zróżnicowania języka, w tym języka polskiego; zna style funkcjonalne współczesnej polszczyzny; rozumie potrzebę badań nad wielojęzycznością

JPK_K1_W08: Absolwent zna i rozumie pojęcia z zakresu tekstologii, stylistyki praktycznej i edycji tekstu, wie, jak wykorzystać je w procesie komunikacji

Tym samym, założone dla kierunku efekty uczenia się pomijają część kompetencji opisanych w charakterystykach Polskiej Ramy Kwalifikacji i nie odnoszą się do ich poziomu. W przypadku studiów pierwszego stopnia, z efektów uczenia się w odniesieniu do wiedzy w zakresie dyscyplin naukowych, do których został przyporządkowany kierunek nadal nie wynika, że studenci osiągną wiedzę na poziomie zaawansowanym.

Analiza Załącznika nr 130 do uchwały nr 45/V/2023 Senatu UJ z dnia 31 maja 2023 r., s. 11, wskazuje na to, iż w sformułowaniach efektów uczenia się na studiach drugiego stopnia pozostawiono zapisy wytknięte jako błędne w przedmiotowej Uchwale Prezydium PKA, a mianowicie:

JPK_K2_U08: Absolwent potrafi zintegrować wiedzę i umiejętności z różnych dziedzin i dyscyplin oraz własne doświadczenie w celu realizacji zadań naukowych i zawodowych

JPK_K2_U09: Absolwent potrafi przygotować pisemne i ustne wypowiedzi o charakterze praktycznym, zawodowym, a także naukowym – na podstawie odpowiednio dobranej literatury i przy uwzględnieniu aktualnego stanu badań

JPK_K2_U11: Absolwent potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę oraz doskonalić swoje umiejętności badawcze; prowadzi podstawowe prace badawcze pod opieką naukową nauczyciela akademickiego i samodzielnie opracowuje ich wyniki.

Podsumowując, Uczelnia zadeklarowała przeprowadzenie działań naprawczych. Nie zostały one jednak przyjęte stosowną uchwałą, a ich celowość i skuteczność będzie można ocenić podczas kolejnej wizytacji.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut **pozostaje w mocy**.

5. Analiza Załącznika nr 129 do uchwały nr 45/V/2023 Senatu UJ z dnia 31 maja 2023 r. oraz Załącznika nr 130 do uchwały nr 45/V/2023 Senatu UJ z dnia 31 maja 2023 r. wskazuje na to, iż dla zajęć oferowanych na ocenianym kierunku przyjęto szczegółowe efekty uczenia się i powiązano je z ogólnymi założonymi dla kierunku efektami i uczenia się. Skuteczność wprowadzonych zmian będzie można ocenić podczas kolejnej wizytacji.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut **częściowo pozostaje w mocy**.

Odpowiedzi Uczelni nie obejmują całości zarzutów 1–5 w odniesieniu do kryterium 1 i nie niwelują ich istoty.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 1.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Treści programowe nie odpowiadają przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych i nie umożliwiają osiągnięcia wszystkich założonych dla kierunku efektów uczenia się.

Treści programowe w zakresie niektórych dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek, np. nauki prawne, psychologia czy filozofia nie umożliwiają osiągnięcia na studiach pierwszego stopnia zaawansowanej wiedzy obejmującej wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiąc podstawową wiedzę ogólną z zakresu tych dyscyplin naukowych oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej, a na studiach drugiego stopnia pogłębionej wiedzy obejmującej wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiąc zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu tych dyscyplin, uporządkowanej i podbudowanej teoretycznie wiedzy obejmującej kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej. Treści programowe nie zapewniają także osiągnięcia założonych dla kierunku efektów uczenia się. Np. w przypadku zajęć *stylistyka praktyczna, fotografia – rola w komunikacji i funkcje społeczne, komunikacja medialna*, do których przypisano efekty uczenia się związane z planowaniem i organizowaniem pracy w zespole, a także współdziałaniem z innymi osobami w ramach prac zespołowych nie zaplanowano treści programowych umożliwiających osiągnięcie tych kompetencji.

Uczelnia uznała, że poprzez zmianę przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych sformułowane zalecenie straciło moc. Uczelnia nie zaprezentowała jednak całościowej koncepcji kształcenia na kierunku dla nowego układu dyscyplin.

2. Niewłaściwy dobór form zajęć w powiązaniu z przypisanymi im efektami uczenia się i liczbą punktów ECTS.

Do większości zajęć niezależnie od formy ich prowadzenia przypisano efekty uczenia się w kategoriach wiedzy umiejętności i kompetencji społecznych, choć nie każda forma zajęć umożliwia ich osiągnięcie, np. zajęcia prowadzone w formie wykładu nie umożliwiają lub w bardzo ograniczonym zakresie umożliwiają osiąganie efektów uczenia się w kategoriach umiejętności i kompetencji społecznych. Towarzyszą temu także dysproporcje w liczbie efektów uczenia się w poszczególnych kategoriach przypisanych do form zajęć. W przypadku niektórych zajęć do wykładów przypisano więcej efektów uczenia się w kategoriach umiejętności i kompetencji społecznych niż do form aktywizujących i odwrotnie. Także liczba punktów ECTS przypisana poszczególnym formom zajęć nie umożliwia osiągnięcia założonych dla nich efektów uczenia się. Np. nie założono wystarczająco dużo czasu, by studenci w ramach pracy własnej mogli osiągnąć na podbudowie uzyskanej podczas wykładów wiedzy efektów uczenia się w kategoriach umiejętności i kompetencji społecznych. Oszacowanie punktami ECTS nie odpowiada także liczbie (nawet ok. 20) efektów uczenia się i zakresowi opisanych w nich kompetencji.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia zadeklarowała, że błędy w szacowaniu wymiaru punktów ECTS miały charakter rachunkowy i zostały od nowego cyklu poprawione. Nie przedstawiono jednak żadnej dokumentacji potwierdzającej przeprowadzoną korektę. Przy pozostałych uwagach Uczelnia zadeklarowała działania naprawcze, których efekty będzie można ocenić po pełnym ich opracowaniu i wdrożeniu.

3. Brak informacji zwrotnej dla studentów o postępach oraz szacowaniu nakładu pracy studenta wyrażonego punktami ECTS dla poszczególnych etapów zajęć z lektoratu języka obcego.

Program studiów obejmuje zajęcia przeznaczone na kształtowanie umiejętności językowych na poziomie B2 na studiach pierwszego stopnia, a na studiach drugiego stopnia na poziomie

B2+. Wymiar godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów oraz liczba punktów ECTS są odpowiednie dla uzyskania progresu w zakresie poziomu znajomości języka obcego. W programie studiów zajęcia z języka obcego nowożytnego zostały rozplanowane na cztery semestry, przy czym w trzech semestrach studenci, realizując zajęcia i osiągając efekty uczenia się, nie otrzymują ocen i punktów ECTS, odpowiadających poniesionemu przez nich w danym semestrze nakładowi pracy, a punkty są przypisane do semestru czwartego. Podobnie jest na studiach drugiego stopnia, gdzie lektorat języka obcego nowożytnego realizowany jest w dwóch semestrach. Rozwiązanie to nie uwzględniając nakładu pracy studenta w poszczególnych semestrach utrudnia także konstruowanie programu studiów blokując np. w przypadku studiów pierwszego stopnia niemal 1/3 trzydziestopunktowego wymiaru nakładu pracy w semestrze czwartym na zajęcia z lektoratu. Jest ono także niekorzystne dla studentów zmieniających podczas studiów uczelnię przed ukończeniem lektoratu, bo nie uwzględnia punktów ECTS związanych z osiąganiem przez studentów kompetencji językowych, co stanowi duże utrudnienie w uznaniu osiągniętych na Uczelni efektów uczenia się przez inną uczelnię. Uczelnia w odpowiedzi na raport wskazała na uregulowania wewnętrzne, które do niedawna zakładały, że student uzyskuje punkty przypisane do lektoratu po pozytywnym złożeniu egzaminu kończącego pełny cykl tych zajęć (po złożeniu ostatniego egzaminu z lektoratu). Jednocześnie wskazując na zmienione przepisy, informuje: „Zastosowanie wskazanego przepisu z listopada 2022 r. pozwala na przyporządkowanie punktów ECTS każdej z części lektoratu oraz na weryfikację efektów uczenia się po każdym semestrze zajęć”. Uczelnia w odpowiedzi na raport zapowiedziała podjęcie działań naprawczych nad zdiagnozowanym uchybieniem.

4. Program i zasady organizacji praktyk nie umożliwiają ich prawidłowego przebiegu. Założone dla praktyk zawodowych efekty uczenia się mają charakter generyczny i w żaden sposób nie są powiązane ze specyficznymi dla kierunku kompetencjami zawodowymi, które studenci uzyskują osiągając efekty uczenia się założone dla zajęć poprzedzających praktykę, np. „potrafi zastosować w praktyce zdobytą podczas nauki wiedzę merytoryczną i umiejętności zawodowe w realizacji działań w wybranej branży”. Dla praktyk zawodowych nie przyjęto treści programowych umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się, uzależniając je od miejsca odbywania praktyki i inicjatywy praktykodawcy. Oznacza to, iż treści i inne elementy programu praktyk znajdują się poza kontrolą i wpływem Uczelni prowadzącej kierunek. Praktyki, z założenia, mogą odbywać się w dowolnej branży lub dowolnym typie organizacji. Dobór miejsc praktyk nie jest w żaden sposób powiązany z zakresem zawodowego przygotowania właściwego dla kierunku studiów. System oceny nie umożliwia weryfikacji czy studenci osiągnęli założone dla praktyki efekty uczenia się. Jediną formą dokumentacji wykonywanych przez studentów zadań jest zaświadczenie o odbyciu praktyki, zawierające poza informacjami o terminie, wymiarze praktyki, zakładzie pracy, bardzo ogólny opis czynności praktykanta wraz z opinią zakładowego opiekuna praktyki i rozpisaniem godzin. Dokumentacja praktyk nie odnosi się do osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Zaświadczenia potwierdzają, że zakresy i rodzaje czynności, pełnione przez praktykanta role, są bardzo zróżnicowane i w niewielkim stopniu powiązane z efektami uczenia się i koncepcją kształcenia, np. polegające na tłumaczeniu pisemnym na język angielski, prowadzeniu korespondencji

w języku angielskim, czy też na prowadzeniu szkoleń dla pracowników sklepu odzieżowego w zakresie sprzedaży i obsługi klienta.

Uczelnia nie określiła w powiązaniu z założonymi dla praktyk efektami uczenia się kryteriów jakościowych doboru opiekunów praktyk w zakładach pracy.

Uczelnia nie prowadzi oceny programu praktyk, nie ocenia również osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni, kompetencji opiekunów praktyk w zakładach pracy, opiekunów praktyk. W rezultacie nie są prowadzone działania doskonalące dotyczące praktyk zawodowych.

W odpowiedzi Uczelnia częściowo podzieliła krytyczną ocenę i wskazała, że zalecenia zostaną zrealizowane, a nowe rozwiązania zostaną wdrożone, co Uczelnia traktuje dla kierunku priorytetowo. Nowe rozwiązania będzie można ocenić po ich wdrożeniu, co za tym idzie zalecenie nadal jest w mocy. Uczelnia podjęła polemikę co do części sformułowanych uwag krytycznych w zakresie praktyk zawodowych, przedstawiając jednak opis stanu faktycznego, który stał się podstawą do sformułowania zalecenia, a nie nowe okoliczności i fakty, które ten opis w sposób zasadniczy by zmieniły.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia podnosi, iż zmiana przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych niweluje istotę zarzutu dotyczącego treści programowych, które nie odpowiadają przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych i nie umożliwiają osiągnięcia wszystkich założonych dla kierunku efektów uczenia się. W dalszej części wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawia szczegółową polemikę ze stwierdzeniami zawartymi w raporcie z wizytacji.

Stanowisko Prezydium PKA

Uzasadnienie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie odnosi się wprost do zarzutów sformułowanych w przedmiotowej Uchwale Prezydium PKA, lecz stanowi polemikę z raportem z wizytacji.

1. Uczelnia nie zaprezentowała całościowej koncepcji kształcenia na kierunku dla nowego układu dyscyplin, co sprawia, że zmiana przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych nie niweluje istoty zarzutu. Nie przedstawiono nowych okoliczności w stosunku do argumentacji użytej w odpowiedzi na raport z wizytacji.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut **pozostaje w mocy**.

2. Uczelnia ponownie odpowiedziała na raport z wizytacji, nie odnosząc się bezpośrednio do zarzutu sformułowanego w przedmiotowej Uchwale Prezydium PKA, który dotyczy niewłaściwego doboru form zajęć w powiązaniu z przypisanymi im efektami uczenia się i liczbą punktów ECTS. Analiza załączonych sylabusów wskazuje na to, że nie poczyniono zmian w stosunku do stanu rzeczy przedstawionego w odpowiedzi na raport z wizytacji. Odpowiedź Uczelni nie niweluje istoty zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut **pozostaje w mocy**.

3. Uczelnia nie odniosła się do kwestii braku informacji zwrotnej dla studentów o postępach oraz szacowaniu nakładu pracy studenta wyrażonego punktami ECTS dla poszczególnych

etapów zajęć z lektoratu języka obcego. Analiza załączonych sylabusów wskazuje na to, że nie poczyniono zmian w stosunku do stanu rzeczy przedstawionego w odpowiedzi na raport z wizytacji. Odpowiedź Uczelni nie niweluje istoty zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut **pozostaje w mocy**.

4. Uczelnia ponownie przedstawiła odpowiedź na raport z wizytacji. Odpowiedź na zarzut nie zawiera nowych informacji.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut **pozostaje w mocy**.

Odpowiedzi Uczelni nie niwelują istoty zarzutów 1–4 w odniesieniu do kryterium 2.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 2.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Kryteria rekrutacyjne nie zapewniają naboru kandydatów na studia o kompetencjach umożliwiających realizację wszystkich efektów uczenia się.

Kryteria rekrutacyjne na studia drugiego stopnia są przejrzyste, ale nie są selektywne, gdyż nie w pełni umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Na kierunek przyjmowani są absolwenci dowolnych kierunków studiów pierwszego stopnia w dziedzinie nauk humanistycznych, społecznych i teologicznych. Rozmowę wstępną na temat kultury i języka polskiego, przeprowadza się wyłącznie w czasie rekrutacji studentów zagranicznych, w celu zweryfikowania ich predyspozycji do podjęcia studiów oraz znajomości języka polskiego.

Uczelnia w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego wskazuje przede wszystkim na obszary wyrównywania niedostatków w zakresie wiedzy wskazując, że przestrzenią do wyrównywania wiedzy są od samego początku seminaria magisterskie, gdzie dzięki indywidualnej pracy z prowadzącym udaje się zmniejszać braki u studentów po innych kierunkach studiów pierwszego stopnia. Uczelnia wychodzi tu z fałszywego założenia, że możliwe jest uzupełnienie kompetencji osiąganych podczas sześciosemestralnych studiów pierwszego stopnia obejmujących w zaawansowanym stopniu wiedzę w odniesieniu do wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi, stanowiących podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne kierunku, w osiągnięciu której studenci otrzymują wsparcie zespołu wyspecjalizowanych nauczycieli akademickich w czasie 120 godzin seminarium magisterskiego prowadzonego przez jednego nauczyciela.

2. Zasady dyplomowania są niejasne i nie zapewniają równego traktowania studentów w procesie oceniania.

Dla kierunku język polski w komunikacji społecznej opracowany został regulamin przygotowania pracy dyplomowej i przeprowadzenia egzaminu dyplomowego, wg którego egzamin dyplomowy rozpoczyna ustna prezentacja studenta dotycząca pracy dyplomowej, a następnie komisja egzaminacyjna zadaje minimum dwa pytania. Mogą to być pytania z otrzymanej wcześniej przez studenta listy zagadnień egzaminacyjnych lub pytania nawiązujące do treści pracy dyplomowej. Regulamin ten nie jest jednak w pełni

przestrzegany i nie zapewnia równego traktowania studentów w procesie oceniania, ponieważ zakłada możliwość zadania różnej liczby pytań różnym studentom, w tym pytania te mogą obejmować bardzo zróżnicowane zakresy wiedzy. Dokumentacja egzaminów dyplomowych nie potwierdza dokonania ustnej autoprezentacji studenta dotyczącej pracy dyplomowej. Część prac dyplomowych nie wykazuje powiązania z kierunkiem studiów.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia zadeklarowała, że przygotuje i wdroży zasady dyplomowania, które jednoznacznie określą, w jakim zakresie egzamin dyplomowy obejmuje treści z toku studiów, a w jakim odnośnie do pracy, sprecyzuje także liczbę zasadniczych pytań zadawanych każdemu dyplomantowi podczas egzaminu dyplomowego. Jednocześnie Uczelnia poinformowała, że „obecnie studenci mogą uczestniczyć jedynie w seminariach językoznawczych, udział w seminariach niezgodnych z programem i efektami uczenia się dla kierunku został zablokowany”, co jest niezrozumiałe w obliczu dotychczasowego programu studiów i stosowanej na kierunku praktyki, jak i podjętych działań naprawczych.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia ponownie przedstawia szczegółową polemikę ze stwierdzeniami zawartymi w raporcie z wizytacji.

Stanowisko Prezydium PKA

Uzasadnienie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie odnosi się wprost do zarzutów sformułowanych w przedmiotowej Uchwale Prezydium PKA. Uczelnia ponownie przedstawiła odpowiedź na raport z wizytacji. Odpowiedź ta nie zawiera nowych informacji.

W związku z powyższym sformułowane uprzednio zarzuty 1 i 2 **pozostają w mocy**.

Odpowiedzi Uczelni nie niwelują istoty zarzutów 1 i 2 w odniesieniu do kryterium 3.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 3.

W odniesieniu do kryterium 4:

1. Nie jest zapewniona prawidłowa obsada zajęć.

Uniwersytet Jagielloński, posiadając potencjał kadrowy umożliwiający prawidłowy przebieg zajęć na ocenianym kierunku, nie zapewnia jednak prawidłowej obsady wszystkich zajęć.

Uczelnia w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego zadeklarowała, że podczas obsady zajęć kieruje się zawsze kompetencjami przyszłych prowadzących i poinformowała, że w wypadku osób spoza Wydziału Polonistyki za obsadę zajęć na kierunku język polski w komunikacji społecznej odpowiadają władze dziekańskie innych wydziałów. Uczelnia w odpowiedzi na raport uzupełniła informacje, które pozwoliły obsadę części zakwestionowanych w raporcie zespołu oceniającego zajęć uznać za prawidłową. Zajęcia, których obsada pozostaje nieprawidłowa, zostały wyszczególnione w załączniku nr 1 do uchwały.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia ponownie przedstawiła polemikę ze stwierdzeniami zawartymi w raporcie z wizytacji.

Stanowisko Prezydium PKA

Odpowiedzi Uczelni powielają odpowiedź na raport z wizytacji, mają charakter deklaracji i nie niwelują istoty zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut **pozostaje w mocy**.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 4.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Prowadzone na kierunku przeglądy programu studiów nie są kompleksowe i nie prowadzą do skutecznych działań doskonalących proces kształcenia.

Ocena programu studiów na kierunku język polski w komunikacji społecznej prowadzona jest systematycznie, choć w oparciu o wyniki analizy niemiarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji. Natomiast przeprowadzane oceny nie przyczyniły się do zdiagnozowania nieprawidłowości, błędów i niezgodności uzasadniających ocenę kryterium spełnione częściowo dla kryteriów 1-3, w tym m.in. odniesieniu do sformułowania koncepcji kształcenia, przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, treści programowych, procesu dyplomowania, koncepcji, organizacji, przebiegu i dokumentacji praktyk zawodowych.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia zadeklarowała podjęcie działań naprawczych, których skuteczność będzie można jednak ocenić po ich wdrożeniu, czyli po upływie dwóch lat.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia ponownie przedstawiła polemikę ze stwierdzeniami zawartymi w raporcie z wizytacji.

Stanowisko Prezydium PKA

Odpowiedzi Uczelni zawarte we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w odniesieniu do oceny kryteriów 1, 2, 3 i 4 świadczą o nieskuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Argumenty zawarte we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w odniesieniu do oceny kryterium 10 powielają odpowiedź na raport z wizytacji, mają charakter deklaracji i nie niwelują istoty zarzutu.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio zarzut **pozostaje w mocy**.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 10.

Biorąc pod uwagę utrzymanie w mocy oceny „spełnione częściowo” w stosunku do kryteriów: 1, 2, 3, 4 oraz 10, Prezydium PKA stwierdza, iż nie zostały spełnione warunki do zmiany oceny wydanej w uchwale nr 327/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 maja 2023 r.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Zaleca się opracowanie jasnej koncepcji kształcenia, wskazującej na rolę poszczególnych dyscyplin naukowych w procesie kształcenia oraz zakres kompetencji, które otrzyma absolwent w powiązaniu z zakładanymi rolami zawodowymi.
2. Zaleca się przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych stanowiących jego teoretyczne podstawy w wymiarze umożliwiającym osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się odpowiadających charakterystykom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
3. Zaleca się dostosowanie ogólnie założonych dla kierunku efektów uczenia się do przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych z uwzględnieniem zakresu wiedzy osiąganego przez studentów w każdej z nich.
4. Zaleca się sformułowanie efektów uczenia się z uwzględnieniem wszystkich kompetencji wynikających z charakterystyk Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 6. i 7.
5. Zaleca się sformułowanie efektów uczenia się do wszystkich proponowanych na kierunku zajęć.
6. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Zaleca się określenie treści programowych zapewniających osiągnięcie przez studentów wszystkich założonych dla kierunku efektów uczenia się.
2. Zaleca się skorelowanie doboru form zajęć i liczby przypisanych im punktów ECTS z przypisanymi do tych form zajęć efektami uczenia się.
3. Zaleca się oszacowanie punktami ECTS zajęć lektoratowych w poszczególnych semestrach z uwzględnieniem oceny osiągnięć studentów na koniec semestru.
4. Zaleca się wprowadzenie reguł zapewniających prawidłową realizację praktyk poprzez:
  - a) określenie związanych z objętymi koncepcją kształcenia rolami zawodowymi efektów uczenia się i zapewniającymi ich osiągnięcie treści programowych;
  - b) określenie wymagań stawianych miejscom odbywania praktyk i opiekunom praktyk w zakładach pracy w powiązaniu z możliwością osiągnięcia założonych dla praktyk efektów uczenia się i realizacją treści programowych;
  - c) opracowanie metod i narzędzi oceny umożliwiających weryfikację osiągnięcia przez studentów założonych dla praktyk efektów uczenia się;
  - d) przeprowadzanie okresowej oceny programu praktyk i warunków jego realizacji.
5. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zaleca się wprowadzenie kryteriów rekrutacyjnych zapewniających nabór kandydatów na studia drugiego stopnia o kompetencjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.
2. Zaleca się przyjęcie jasnych i zapewniających równe traktowanie studentów zasad dyplomowania.
3. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

W odniesieniu do kryterium 4:

1. Zaleca się zapewnienie prawidłowej obsady wszystkich zajęć.

2. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Zaleca się wdrożenie na kierunku pełnych i skutecznych zasad uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia.
2. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Tadeusz Stanisławski
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/